

STVARANJE SVIJETA I ČOVJEKA

Mjesto odvijanja: župna dvorana

Vrijeme trajanja: 90 minuta

Oblici rada: frontalni, pojedinačni, grupni.

Metode rada: čitanje biblijskog teksta, razgovor, molitveno izražavanje, pismeno izražavanje, iznošenje i interpretacija katehetske građe...

Mediji komuniciranja: Biblija - Stari zavjet, laptop, LCD projektor, *PowerPoint* prezentacija, video isječci...

Ciljevi katehetskog susreta:

- shvatiti značenje biblijskoga govora o stvaranju svijeta i čovjeka na temelju Post 1,1 – 2,4a.
- znati protumačiti biblijski govor o postanku svijeta i čovjeka
- produbiti razumijevanje govora i dosega znanosti s jedne strane, odnosno govora vjere/biblijskog govora s druge strane

Izvori za pripremanje: Robert i Maja Dumančić, *Katolička Crkva i znanost – doprinos i odnosi*, Vis, 2013.; Ivan GOLUB, *Prisutni misterij Boga u Bibliji*, Zagreb, 1983.; Ivan GOLUB-Vladimir PAAR, *Skriveni Bog*, Zagreb, 2011.; Ivan Pavić, Biblijska povijest spasenja – prvi dio, Stari Zavjet, Zagreb, 1987.; Adalbert REBIĆ, *Biblijska prapovijest (Post 1-11)*, Janko OBREŠKI, Biblijska povijest Starog i Novog Zavjeta, Zagreb, 1961.; Jeruzalemska Biblija, Zagreb, 1996; Katekizam Katoličke Crkve, Zagreb, 1994.; II. Vatikanski koncil, *Dokumenti*, Zagreb, 1986.; Adalbert REBIĆ, *Teološki pogledi na postanak čovjeka*, u: Bogoslovska smotra 40 (1970), str. 345-360.; Nikola BIŽACA-Josip DUKIĆ-Jadranka GARMAZ, Kršćanstvo i evolucija. Zbornik radova Međunarodnoga znanstvenoga skupa Split, 2010.

file:///E:/Vjeronauk/KATEHEZE%20-%20OSOBNE/Mladi/BS_2_06_Kesina.pdf

I. GLOBALNA STRUKTURA KATEHETSKOG SUSRETA

- DODIR SA SAKRALNIM PROSTOROM
- MOLITVENO-SLAVLJENIČKI ASPEKT
- POUČNI DIO
- KATEHETSKE ZADAĆE
- ZAVRŠNI DIO

II. TIJEK KATEHETSKOG SUSRETA

1. DODIR SA SAKRALNIM PROSTOROM

Župna vjeronačna dvorana prilagođena liturgijskom vremenu u kojem se nalazimo. Došašću. Na stolu je adventski vijenac... dvorana je pripremljena za rad po skupinama.

2. MOLITVENO - SLAVLJENIČKI ASPEKT (5. min)

BOG

Bog je u svemu.
U zraku, u vodi.
Bog rijeku drži za ruku,
Od izvora do ušća je vodi.
Bez njega kiša ne bi imala
hrabrosti pasti,
trava ne bi umjela rasti,
trešnja ne bi znala cvasti.

Bog je u prirodi
Što i šaptač u teatru
Ložač je u lokomotivi života
Životnu potpaljuje vatru.
Bog za ptice seobe
Predvodi laste
Bog je u svemu što je bilo, što će biti,
U svemu što raste.

Zvonimir Balog

Apostolsko vjerovanje...

3. POUČNI DIO (35. min)

Danas želimo promišljati o Stvaranju svijeta i čovjeka. Za početak video prilog: Bog je divno stvorio svijet. Prizore iz prirode prati glazba Creation Calls (Brian Doerksen).

<http://vjeronaucni-portal.com/bog-divno-stvorio-svijet-video-zapis/>

Ove divne slike sigurno su vas povezale sa Bogom jer „Cežnja za Bogom upisana je čovjeku u srce, jer je od Boga i za Boga stvoren. Bog nikad ne prestaje čovjeka privlačiti sebi. Samo će u Bogu čovjek pronaći istinu i blaženstvo za čime neprekidno traga.“ (KKC, 27).

Prva rečenica Svetog pisma započinje riječima: *U početku stvori Bog nebo i zemlju.* Sveti pismo tako u svečanom tonu i stilu otkriva Boga Stvoritelja koji stvara, ukrašuje i uređuje svijet, a ritam stvaranja postaje posebno svečan kad Bog počinje stvarati prvog čovjeka. Taj trenutak veliča i psalmist koji pjeva *Nebesa slavu Božju kazuju, naviješta svod nebeski djelo ruku njegovih.*

Na početku Svetog pisma postoje dva teksta o stvaranju koja se nadovezuju, ali pripadaju različitim vremenima nastanka, različitim izvorima, a različiti su im autori. Prvi tekst (Post 1, 1-2, 4) djelo je tzv. Svećeničke predaje (nastaje u 5. st. pr. Kr. za vrijeme babilonskog sužanjstva), a govori da je Bog stvarao svijet šest dana, a sedmi je počinuo - riječ je o hvalospjevu koji slavi Bog koji sve stvara, s naglaskom na sedmom danu (židovskoj suboti, koja je određena Bogu za slavu). Drugi izvještaj o stvaranju (Post 2,4b-25) napisao je pisac koji je pripadao tzv. Jahvističkoj predaji (živio u 10. st. pr. Kr.),

a govori kako je Bog stvorio Adama od praha zemaljskog, a Evu od Adamova rebra - time želi istaknuti da je čovjek krhko biće, te da su žena i muškarac jednakog dostojanstva.

Mi danas želimo promišljati nad prvim tekstrom o stvaranju u Post 1, 1-2, 4, a u drugom dijelu kroz različite radionice promišljati čemo nad govorom vjere i znanosti. Naime, sve više mladih danas zastaju pred pitanjima: Je li Bog uistinu Stvoritelj? Jesmo li samo produkt evolucije? Je li uopće moguće povezati i dovesti u sklad vjeru u stvaranje i teoriju evolucije? ... i ne tražeći istinski odgovor, mnogi mladi napuštaju Majku Crkvu samo zato što ne uspijevaju izgraditi mozaik zajedništva vjere i znanosti. Biblijski izvještaj interpretiraju kao doslovni izvještaj koji se kao takav razilazi s znanstvenim iskazom.

Zar je baš tako?

Susret s biblijskim tekstrom: Post 1,1 – 2,4a

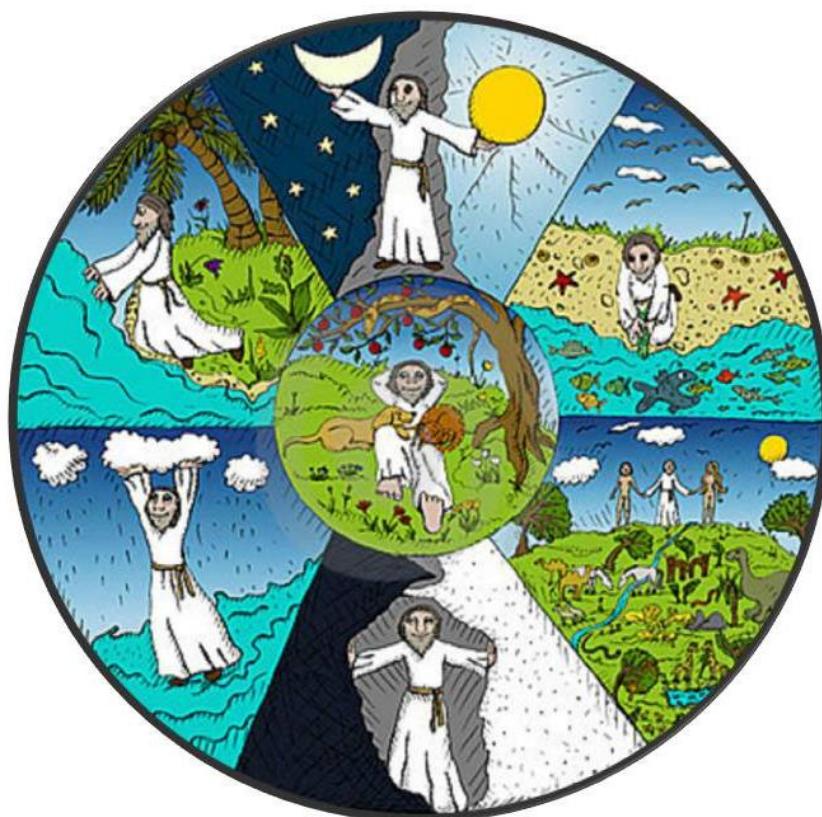
Jeste li mogli zamisliti pjesničke slike iz izvještaja?

Što ste sve "vidjeli" i "čuli" dok ste pratili biblijski tekst?

Što je neobično ili nelogično u ovom tekstu?

(Prije interpretacije sudionici u sebi čitaju biblijski tekst **Post 1, 1 – 2,4 a** – u raspravi ne moraju sva pitanja biti ovako interpretirana i u širinu kako je navedeno. Svaki voditelj ima pred sobom konkretnu zajednicu i ovisno o njihovim spoznajama ulazi u dubinu analize teksta. Ovo je samo jedan od putokaza...)

- a) Bi li biblijski izvještaj mogao pomoći znanstveniku u otkrivanju tajne o postanku svijeta i čovjeka?**

U biblijskom opisu stvaranja svijeta prije svega treba promatrati umjetničko – literarni oblik, odnosno pjesničku pripovijest o stvaranju svijeta i čovjeka.

Slika svijeta kakvu nam pruža Post 1,1-2,4a u skladu je s ondašnjim modernim spoznajama starog Bliskog istoka. Biblijski pisac uvažava sve relevantne znanstvene spoznaje onog doba. On piše za njegove suvremenike Semite i to na slikovit način kako bi oni mogli što bolje shvatiti poruku izvještaja.

Izvješće o stvaranju u Post 1 – 3 nije reportaža izvjestitelja s mjesta događaja, već je to govor ljudima o Bogu, dakle o nečemu neizrecivom, te se odijeva u stil, književne oblike, usporedbe, metafore, slike svijeta.

Iz cijelog opisa stvaranja svijeta i čovjeka susrećemo naivno-primitivnu sliku svijeta koja se mnogo razlikuje od naše slike svijeta. Ovakvu sliku svijeta biblijski je pisac upotrijebio da njome progovori o jednom, vječnom Bogu koji je u vremenu stvorio sve stvari i bića iz ničega, a kako bi to njegovi suvremenici što lakše razumjeli.

b) Koja je temeljna poruka ovog izvještaja?

Prvi izvještaj o Stvaranju započinje riječima: **U početku...** Pisac želi predstaviti Boga kao Stvoritelja svijeta i ljudi. Bog, koji postoji od vječnosti, bez ikakva napora iz ničega (pustoši, praznine, bezdana) stvara svijet i život. Postati i nastaviti postojati jest nešto što nijedno biće, ne može sam sebi dati – svako biće svoje postojanje iz sekunde u sekundu dobiva od Boga. To nam potvrđuje i psalmist kad govori da Bog iz trenutka u trenutak stvara svijet, a čim on povuče svoj dah, bića nestaju (usp. Ps 104,29-30).

Moramo prihvati da je ono što je sadržano u biblijskom opisu stvaranja ispravno jer je taj sadržaj sam Bog objavio. No, to ne znači da se ono što je ovdje opisano upravo onako dogodilo kako je u biblijskom opisu opisano. Mnogi suvremeni egzegeti drže da Post 1 – 3 treba shvatiti kao veliku povjesnu etiologiju. Katolička teologija smatra da se u tim biblijskim izvještajima radi o stvarno povjesnim činjenicama koje su se odigrale jednoć u određenom vremenu i prostoru.

c) Kako je Bog stvorio svijet i čovjeka?

Biblijski pisac uvažava sve relevantne znanstvene spoznaje onog doba, a jedno želi naglasiti: Bog je stvorio svijet i čovjeka svojom svemogućnošću, odnosno **snagom svoje riječi!** U Starom Zavjetu izraz stvaranje odnosi se na način shvaćanja prema kojemu svijet i sve u svijetu ima svoj temelj, počelo i cilj u samom Bogu. Ono što se stvaranjem proizvodi najčešće je nešto novo. O tome kako? U Bibliji se ništa ne govori. Objašnjenje načina stvaranja ne spada u područje vjere, nego u područje znanstvenog istraživanja.

Stvaranje svijeta usmjereni je prema čovjeku. On je istinski partner u dijalogu s Bogom, njegova slika i njegov „opunomoćenik“ na zemlji. Svijet mu je dan na raspolaganje, a on se njime treba služiti u skladu s Božjom voljom. U stvaranju čovjeka razlikujemo dva elementa: jedan koji se sastoji od materijalnog supstrata koji naziva „zemlja“, a drugi je element (za biblijskog pisca daleko važniji) **božanski životni princip** udahnut u čovjeka. Ovo udahnuće božanskog duha u čovjekovo tijelo za biblijskog je pisca stvaranje čovjeka kao „slike i prilike Božje“ središnje osobe između svih stvorenja ovdje na zemlji.

Drugi vatikansko sabor u dokumentu “*Gaudium et spes*” progovara o čovjeku koji je središte i cilj prema kojem je sve na svijetu uređeno i prema kojem sve teži. Govori o čovjeku koji se sastoji od tijela i duše kao jedno jedinstveno, nedjeljivo biće. Čovjek tako u sebi ima duhovnu i besmrtnu dušu koju je stvorio Bog i po kojoj je usmjerena prema Bogu da njega spozna, ljubi, i s njim zajednički živi. Obdaren dušom, slobodnom voljom i razumom, čovjek nadvisuje sve stvari te je pozvan tražiti i ljubiti istinu i dobro i tako u zajedništvu svih ljudi žudi prema Bogu, njihovom zajedničkom Ocu.

d) Zašto je djelo stvaranja opisano kroz sedam dana?

Šest dana Božje stvaralačke djelatnosti i sedmi dan odmora uzorak su za čovjekov radni tjedan. Pisac je namjerno uzeo okvir židovske sedmice koji završava sedmim danom kao danom savršenstva. 7 je simbolički broj za puninu i savršenstvo, za mir i Božji blagoslov. Sedmi dan (židovska subota, kršćanska nedjelja) treba biti posvećen: Bogu Stvoritelju (zahvala Bogu za sve), sebi (kao što je Bog slikovito otpočinuo, tako i čovjek treba odmoriti od šestodnevnog rada), drugima (obitelj, rodbina, prijatelji ...)

Biblijski tekst o stvaranju ne treba poimati kao doslovno izvješće, već kao metaforu. Prvi biblijski tekst o stvaranju svojevrsna je pohvala ili himan Bogu Stvoritelju. Nastaje u vrijeme babilonskog sužanstva kada su Izraelci počeli gubiti nadu u bolju budućnost i u Božju pomoć. U to vrijeme u Mezopotamiji prevladava mitološko tumačenje postanka svijeta te ljudi prinose žrtve mnogim bogovima u koje vjeruju. Pripadnici izabranog Božjeg naroda u tom trenutku naglašavaju kako Bog, koji je Stvoritelj i Uzdržavatelj svega vlada brižnošću i ljubavlju.

Bog je stvorio svijet i to je osnovna zamisao Biblije, a objašnjenja stvaranja dali su ljudi ondašnjeg vremena na način koji je bio primjeren njihovim spoznajama i spoznajnim mogućnostima. Bog je stvorio i čovjeka kao svoje najodličnije stvorenje u vidljivom svijetu. Stvorio ga je “na svoju sliku” obdarivši ga duhom, razumom i slobodnom voljom i usadivši u nj težnju i sposobnosti da ga spozna i trajno ljubi i s njime vodi zajednički život.

Kako smo uočili, Crkva ne tumači početak Knjige Postanka kao neko znanstveno djelo, nego nam govori o tome da je Bog stvorio svijet. Biblija ne daje svoju teoriju o podrijetlu Zemlje niti o razvoju vrsta, a kakva objašnjenja može dati čovjek vjernik 21. stoljeća pokušat ćemo dokučiti u radu po skupinama.

4. KATEHETSKE ZADAĆE (40. min.)

(Rad u skupinama. Voditelj obilazi, usmjerava na nejasnoće i poteškoće odgovara. Nakon što završava rad u skupinama svaka skupina predstavlja ostalim skupinama svoj rad).

SKUPINA 1.

II. VATIKANSKI SABOR O BOŽJEM STVARANJU

“NA SVOJU SLIKU I PRILIKU”

Drugi vatikanski sabor često govori o čovjeku kojega je Bog stvorio “na svoju sliku i priliku”. Saborski se oci u svojim dokumentima izražavaju biblijskim rječnikom ne ulazeći ni u kakve diskusije o naučnom pitanju postanka čovjeka i ne osuđujući nikoga koji zastupa evolucionizam. Stoga se smije zaključiti da je pitanje o podrijetlu čovjeka, s obzirom na njegovo tijelo još uvijek u katoličkoj teologiji otvoreno. Teologima je dana sloboda da zastupaju evoluciju i izvjesnom smislu kao vjerojatnu tezu.

Drugi vatikansko sabor govori o čovjeku kao najeminentnijem Božjem stvorenju u mnogim svojim dokumentima no najsnažnije u dokumentu *“Gaudium et spes”*. Čovjek je središte i cilj prema kojem je sve na svijetu uređeno i prema kojem sve teži. Ovog je čovjeka stvorio Bog “na svoju sliku”. Čovjek se sastoji od tijela i duše kao jedno jedinstveno, nedjeljivo biće. Čovjek ima u sebi duhovnu i besmrtnu dušu koju je stvorio Bog i po kojoj je usmjeren prema Bogu da njega spozna, ljubi, i s njim zajednički živi. Obdaren dušom, slobodnom voljom i razumom, čovjek nadvisuje sve stvari i unutarnje je prisiljen tražiti i ljubiti istinu i dobro i po tome težiti nevidljivim stvarima. A budući da je čovjek stvoren “na sliku Božju”, nastaju posve novi odnosi čovjeka prema čovjeku i svih ljudi zajedno prema Bogu, njihovom zajedničkom Ocu.

KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE O STVARANJU SVIJETA I ČOVJEKA

U Katekizmu Katoličke Crkve piše: „Pitanje o porijeklu svijeta i čovjeka predmet je brojnih znanstvenih istraživanja koja su izvanredno obogatila naše znanje o starosti i razmjerima svemira, o postanku raznih oblika života i o pojavi čovjeka. Ta nas otkrića pozivaju da se još više divimo veličini Stvoritelja, da mu zahvaljujemo za sva njegova djela i za um i mudrost koju daje učenjacima i istraživačima“ (KKC 283). Malo dalje Katekizam navodi: „Vjerujemo da je Bog stvorio svijet po svojoj mudrosti. Svijet nije proizvod kakve god nužnosti, slijepo sudbine ili slučaja“. (KKC 295) „Temeljna istina koju Pismo i Predaja postojano naučavaju i slave: ,Svijet je stvoren na slavu Božju‘. Bog je sve stvorio, tumači sveti Bonaventura, ne da slavu uveća, nego da slavu očituje, da svoju slavu priopći“. Jer Bog nema drugog razloga za stvaranja osim svoje ljubavi i svoje dobrote: ,Ključem ljubavi otvorio je ruku, i proizdoše stvorovi“ (KKC 293).

ZADATAK:

- Napiši kako osjećaš Božju brigu za svijet i za sebe?
- Pokazuje li čovjek u današnjem svijetu da je slika Božja svojim riječima i djelovanjem? Obrazloži!
- Kada sam slika Božja? Kako mogu biti bolja Božja slika?

Napravite igrokaz koji ćete prikazati kada ste prava Božja slika, a kada to niste.

SKUPINA 2.

KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE I CRKVENO UČITELJSTVO O ODNOSU VJERE I ZNANOSTI

U današnje vrijeme postoje određeni stavovi prema kojima su vjera i razum, odnosno religija i znanost, u potpunoj suprotnosti. Kao da čovjek mora izabratи između učenja, znanosti i razuma s jedne strane ili religije, dogme i vjere s druge. Oni koji zastupaju takve stavove drže da se Crkva protivi znanosti, pa smatraju da onaj tko prihvata znanost mora odbaciti crkveno učenje.

O odnosu vjere i znanosti, danas najbolji odgovor nalazimo u Katekizmu Katoličke Crkve, gdje piše: „Iako vjera stoji iznad razuma, između vjere i razuma ne može biti pravog neslaganja: jer isti Bog, koji objavljuje tajne i ulijeva vjeru, stavio je također u ljudski duh svjetlo razuma; a Bog ne može zanijekati sebe samoga, niti istinito (može) ikada proturječiti istinitom. Stoga se metodičko istraživanje ni u jednoj struci, ako se vrši doista znanstveno i po moralnim načelima, nikad neće stvarno protiviti vjeri, jer profane i vjerske zbilje imaju izvor u istome Bogu. Štoviše, onoga koji nastoji ponizno i ustrajno prodrijeti u tajnu stvari, njega, a da toga i nije svjestan, kao da vodi ruka Boga, koji sva bića uzdržava i čini da budu ono što jesu“ (KKC, 159). Što se tiče odnosa vjere i razuma, sveti papa Ivan Pavao II. u uvodnom tekstu enciklike Fides et ratio (Vjera i razum) govori da „vjera i razum izgledaju poput dvaju krila kojima se ljudski duh uzdiže k promatranju istine. Sam Bog je pak onaj koji je usadio u srca ljudi nastojanje da spoznaju istinu i da najposlije ipak spoznaju njega kako bi spoznajući i ljubeći njega prispjeli isto tako k punoj istini o samima sebi“. Razum, dakle, čovjeku daje mogućnost da bolje upozna Boga i sve stvoreno. Znanost, odnosno istraživanje može otkriti samo istinu o Bogu i njegovom stvorenju. Crkva jednostavno kaže da postoji nešto što čovjek ne može spoznati, što je iznad ljudskog razuma, a to znanje posjeduje samo Bog koji nam se objavio.

Stav je Crkve da su vjera i znanost u suglasju i obostrano se nadopunjaju. Ivan Pavao II. je 1. lipnja 1988.u pismu Georgeu V. Coyneu, ravnatelju Vatikanske zvjezdarnice, napisao da „znanost može očistiti religiju od pogrešaka i praznovjerja; religija može očistiti znanost od idolatrije i krivog apsolutizma. Jedna može pomoći drugoj da obje cvjetaju“.

ZADATAK:

Napišite kratak esej na temu: “Svijet u kojem živim”. U njemu nit vodilja neka ti budu riječi sv. Ivana Pavla II. u uvodnom tekstu enciklike Fides et ratio i odgovori na sljedeća pitanja:

- Kakav je odnos dogme/teologije i prirodnih znanosti?
- Koja su vaša razmišljanja o tome je li život nastao stvaranjem i/ili evolucijom?
- Kako bi mladi kršćanin danas trebao misliti i djelovati, kako bi se vidjelo da je vjernik?
- Kako se ponašati u situacijama kada drugi oko tebe ne priznaju vjeru?
- Kakve oslonce trebaju danas imati mladi da bi mogli i dalje vjerovati?
- Kakvi su twoji prijatelji? Da li svi oni vjeruju u Boga, odlaze li na mise, jesu li aktivni u svojim župama? Koji je najveći problem današnje katoličke mладеžи?

SKUPINA 3.

TEOLOŠKI POGLED NA POSTANAK SVIJETA I ČOVJEKA

Slika svijeta, s kojom su povezane i kojoj ovise objavljene istine o postanku čovjeka, različita je od slike svijeta kakvu danas zastupaju prirodne znanosti. I Crkva je postepeno naučila razlikovati i u predaji pohranjene istine od stare slike svijeta koja je bila uvjetovana određenim vremenom, semitskom kulturom i mentalitetom. Do 19. stoljeća od teologa i naučenjaka bila je prihvaćena biblijska slika svijeta i vjerovalo se da svaka vrsta živih bića ima svoje autonomno i nezavisno podrijetlo zahvaljujući Božjem stvaralačkom zahvatu. Do većeg sukoba između katoličke teologije i prirodnih znanosti došlo je kada su učenjaci prirodnih znanosti počeli prihvaćati i zastupati ideju evolucije. Evolucionisti su zastupali mišljenje da svijet nije mogao biti stvoren niti se moga razvijati za nekoliko dana te da se čovjek nije tako brzo i tako nenadano pojavio na zemlji kao što misli Biblija. Na početku XX. stoljeća pojmom Alberta Einsteina i teorijom relativnosti javila se ideje o svemiru koji se širi. Začetnik danas najpoznatije teorije o početku svemira kroz teoriju velikoga praska, poznatiju kao Big Bang theory daje belgijski katolički svećenik i fizičar svjetskoga glasa, Georges Lemaitre (1894.-1966.), član Družbe Isusove.

S ovim novim otkrićem znanstvenici su izračunati, s relativnom sigurnošću, da se početak prostora, materije i vremena dogodio, prema posljednjim izračunima i procjenama, prije 13,7 milijardi godina. Da je Zemlja stara nekih 4-5 milijardi godina, a da su se životni oblici na zemlji razvijali kroz milijune godina, dok se konačno negdje pred 600.000 do 2.000.000 godina nakon sve savršenijeg razvoja životnih oblika, iz manje savršenih u savršenije nije pojavio čovjek. I dok su za Georges-a Lemaitre nova otkrića imala teološku podlogu jer bi to bio dokaz da svijet ima početak i da ga je stvorio Bog. Za mnoge je to bio bijeg od Boga i Biblije. Zbog naučavanja o podrijetlu čovjeka došla je evolucija u samom svom začetku u sukob s crkvenim učiteljstvom. Tek je papa Pio XII. 12. kolovoza 1950. izdao encikliku „*Humani generis*“ u kojoj razlikuje dokazane činjenice od raznih hipoteza koje imaju veću, manju ili nikakvu vjerojatnost. Te zaključuje: Bog je stvorio i čovjeka kao svoje najodličnije stvorenje u vidljivom svijetu, a „Katolička vjera nas obvezuje da držimo da su duše izravno stvorene od Boga.“... upravo duša i intelektualne razlike čine ljude jedinstvenima. Bilo bi pogrešno zamisliti da je Bog nekim majmunima dao dušu i pripadajući im um, a nekima nije. Ipak smo stvoren na sliku Božju, a to znači da je Bog stvorio čovjekovo tijelo i dušu.

ZADATAK:

Rasprava o Početku svemira, života, čovjeka (tijelo, duh, duša). Kad? Kako? Zašto?

Nakon rasprave treba oblikovati dva – tri bitna i aktualna pitanja na koja ne znate odgovoriti ili vam odgovori nisu posve jasni. Napraviti intervju sa dragim Bogom tražeći odgovore. Završetak intervjeta neka bude nadahnut odgovorom na sljedeće promišljane: Bog je u čovjekovo tijelo udahnuo dah života i nagradio ga darom po kojem je samo čovjek na zemlji sličan Bogu? Da li je taj dar prednost ili nedostatak? - nakon napisanog intervjeta, prikazat ćete ga u dnevniku pod rubrikom: posebni gosti.

(jedan od sudionika je novinar, jedan Bog, jedan kamerman, vizajist...)

SKUPINA 4.

Gledanje isječak iz filma: Bog nije mrtav – film: God's Not Dead (2014).

Vrijeme gledanja: 10-15 min. Nakon gledanja ističu vlastita iskustva...

ZADATAK:

Uočite ključne „argumente“ zašto je Bog mrtav, o tome raspravite i pobiti ih svojim argumentima u obliku novinskog članka za Večernji list.

SKUPINA 5.

I JA SAM STVOREN NA SLIKU BOŽJU – BOG JE MOJ OTAC

„Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo, i jesmo.“ (1 Iv 3, 1) Čovjek, dijete Božje oslonjen na Svetu Pismo upoznaje svoga Stvoritelja koji je ljubav (1 Iv 4,16) i koji je središte biblijske objave. „Sve je od Njega, po Njemu i za Njega " (Rim 11, 36). Otac, izvor života poziva čovjeka u svoju službu, a taj je poziv svima nama upućen po Isusu Kristu i u Isusu Kristu. To je poziv na život u Duhu Svetom kojim smo pozvani. Sveti pismo govori o Bogu Ocu (Ef 3, 14-21), Bogu Sinu (Ivan 1, 1-18;..) i Bogu Duhu Svetome (Rim 8, 1-16). Mi smo kršteni u „u ime Oca i Sina i Duha Svetoga“ (Mt 28,19), a da se to moglo dogoditi naši roditelji i kumovi isповijedili su vjeru u Oca, u Sina i u Duha. „Naša vjera počiva na Trojstvu“ i to je središnja tema kršćanskog života.

Sveti Pavao svoju vjeru u Boga Ocu svjedoči, a nas potiče: *Zato prigibam koljena pred Ocem, od koga ime svakom očinstvu na nebu i na zemlji: neka vam dadne po bogatstvu Slave svoje ojačati se po Duhu njegovu u snazi za unutarnjeg čovjeka da po vjeri Krist prebiva u srcima vašim te u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni mognete shvatiti sa svima svetima što je Dužina i Širina i Visina i Dubina te spoznati nadspoznatljivu ljubav Kristovu da se ispunite do sve Punine Božje. Onomu pak koji snagom u nama djelatnom može učiniti mnogo izobilnije nego li mi moliti ili zamisliti - Njemu slava u Crkvi i u Kristu Isusu za sva pokoljenja vijeka vjekovječnoga! Amen. (Ef 3, 14-21)*

Pavao nakon svojega čudesnog susreta s Gospodinom na putu u Damask prigiba koljena pred Ocem nebeskim i priznaje svoju nemoć. Ali ta nemoć preoblikuje se u dar, jer mu Bog postaje sve. U Bogu on prepoznaje lik oca koji je vrijedan divljenja. Istinsko obilježje svakog vjernika krije se u spremnosti obnove vlastitog sinovstva kako bi se istinski mogao doživjeti kao dijete nebeskog Oca. A biti dijete znači moći se diviti.

ZADATAK:

Je li moj odnos s nebeskim Ocem potreban obnove? Kako uzvraćam na Božju ljubav i dobrotu? Znam li se diviti? Vjerujem li uistinu u Njegovu dobrotu i ljubav i u slučaju da to nisam doživio od vlastitog oca? Jesam li spremjan za pomoć zamoliti Krista oko davanja i primanja oproštenja da bismo Otac i ja očistili naš odnos od patine neopraštanja i nerazumijevanja?

Pokušajte odgovoriti na ova pitanja (vezano uz vlastiti duhovni rast i onoga što možeš učiniti izvan svoje obitelji, u Crkvi i društvu kao proslavu Boga Oca) u obliku sastava tako što će svatko nadodati svoju rečenicu na onu prethodnu. Kraj sastava neka ima molitveni karakter.

Napomena:

Ako postoji potreba za više radionica može se napraviti jedna radionica kao analiza prirodoznanstvene slike svijete koja se može preuzeti na:

https://carnet-my.sharepoint.com/:p/r/personal/snjezana_majdandzic-gladic_skole_hr/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B7269f1ec-c424-4420-909a-df8d9000ec17%7D&action=default

5. ZAVRŠNI DIO (10. min.)

(Ako postoji mogućnost prošećite do crkve i završite susret predajući svoju mladost Stvoritelju pred svetohraništem u zajedništvu s našim Spasiteljem).

Voditelj kratko izlaže zaključke do kojih su došli u radu po grupama i završava riječima sv. Ivan Pavao II. (za vrijeme generalne audijencije 29. siječnja 1986. godine): *Među najpoznatije stranice Svetog pisma sigurno spada i prikaz stvaranja svijeta. Tamo se stvaralačko Božje djelovanje prikazuje u svečanoj formi – u sedam dana jedne sedmice ... Većina poznaje ove tekstove, ali mnogi ne razumiju kako su ovdje duboki, duhovni, religiozni izričaji doneseni na jedan za nas pristupačan način. Zbog toga se ovi izričaji ni na koji način ne suprotstavljaju teoriji opće evolucije svijeta, ukoliko se ova ograničava na prirodoslovno dokazive rezultate. Kršćanski poklad vjere o Božjem stvaranju stvari zahvaća dublje, načelne je naravi, govori o biti stvari, a ne o njihovoј vidljivoj površini. S vjerom moramo priznati kako su sve stvari u svom korijenu znak ovisnosti; sve su one u biti usmjerene na Boga.*

Papa u miru Benedikt XVI. povezuje vjeru i znanost riječima: *Znanost govori da postoji veza između razuma i Stvoritelja. Naš razum i mogućnost razmišljanja dar su Stvoritelja koji nam time daje mogućnost baviti se znanstvenim pitanjima.* Prema papi Benediktu XVI. sama činjenica postojanja znanosti upućuje na postojanje Boga Stvoritelja. A to nam potvrđuje da veličanstveni svemir nije mogao nastati slučajnošću, a čemu progovara astrofizičar Michael Turner koji kaže da bi ta slučajnost izgledala kako da netko gađa strelicom pikada s jedne strane svemira i pogodi središte s druge strane u jedan milimetar.

Stvaranje svemira ovakvom preciznošću potiče sve više znanstvenike na razmišljanje da se sve što se dogodilo ne može objasniti nekom slučajnošću. Sve upućuje na mudroga Stvoritelja koji je sve stvorio. Zato se na kraju vratimo na početak. *Ne govori li nam sa svom jasnoćom Božja riječ: U početku bijaše Riječ, a ne materija! U početku bijaše Logos, smisao! U početku stvorи Bog nebo i zemlju!*

Ako postoji mogućnost i vremena može se završiti sa sjajnim filmićem: *Precizna uređenost svemira* https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=gPCQYCiogd8

Molitveni završetak pjesmom: „*Zahvali*“ ili

TI SI LJEPOTA

Ti si vječna, nestvorenna ljepota.
U sebi si divna i savršena.

Ali ti si htio da se odraziš u stvorenome:
u prirodi - u meni.

Htio si da dio Svoje ljepote dadeš ljudima –
bićima koja si stvorio na Svoju sliku.

Raduješ se da možeš motriti Sebe u meni.
I ja se radujem što posjedujem dio Tvoje ljepote
- što sličim Tebi!

(*Iz knjige: „Molitve srca“ s. Marije od Presvetog Srca*)

Slava Ocu...